

skalde være Tilfældet, kan jeg ikke være enig med dem. Der har i Rigsdagen været en stadig Bestræbelse for ved Finantslovens Ordning at bringe Bruttofyshemet til den størst mulige Reenhed og Klarhed. Det er ikke lykkes gennemgribende, det veed jeg vel; der stod i Rigsdagens Finantslov endnu Poster tilbage med en skjult Indtægt paa Udgiftssiden og omvendt, men her forelægges os en Lov, der gaaer i den modsatte Retning. Der har tidligere i Rigsdagens Folkething været gjort et stort Forsøg paa at trænge os ind paa denne Vej, men det mislykkes. Jeg troer, at de Mænd her i Thinget, der have været Medlemmer af Rigsdagen, saaledes som den var fra dens tidligste Begyndelse af, have en naturlig Grund til at søge at hæbde det Standpunkt, som fra Først af er indtaget af Rigsdagen. Regjeringen derimod har troet, at Rigsraadets Indflydelse skalde være det Bestemmende i saa Henseende. Dette forekommer mig at være en Besynderlighed; thi vi maae dog erindre, at Rigsraadet aldrig har havt den fulde Bevilling hvert Aar paa Finantsloven. Rigsraadets Bevillinger vare knyttede til et heelt andet Finantsystem med et Normalbudget, og det er derfor, forekommer det mig, naturligere at følge den Vej, som den Forsamling er gaaet, der hvert Aar har havt den fulde Bevillingensmyndighed med Hensyn til Statens Indtægter og Udgifter i sin Haand. Naar man seer § 52 i Grundloven, hvori det hedder, at den aarlige Finantslov skal give et Overslag over Statens Indtægter og Udgifter, saa er jo Intet naturligere, end at dette Overslag bliver saa klart og overskueligt som muligt. Men hvorledes faae vi Klarere og bedre at vide, hvormeg det koster os at faae regjeret det lille Land, som nu er tilbage, end derved, at vi see den hele Udgift staae paa een Side, og den hele Indtægt paa en anden? Er det ikke lettest, og det ikke blot for dem, som bedst kunne komme til nøie at sætte sig ind i Sagen — jeg mener Finantsudvalgets Medlemmer —, men for Folket i det Hele at danne sig en saadan Dom, som Borgere, der ere stemmeberettigede i et Land, maae være berettigede til at kunne danne sig, naar man har Indtægterne staaende klart for sig, og Udgifterne derimod klart for sig? Det fore-

kommer mig at være at gaae i Grundlovens Land, i den fuldt bevilgende Myndigheds, i Rigsdagens Fodspor, naar vi ville staae frem og forlange, at Loven skal affattes efter Bruttofyshemet. Jeg skal ikke nægte, at det har forundret mig at see den nuværende Finantsminister, som tidligere var en varm Talsmand for Bruttofyshemet, nu at være trængt over paa den Form af en Finantslov, som han her har forelagt os, og det saa meget besynderligere, som han endnu vedkjender sig at være af den Ansæelse, at Bruttofyshemet er det rette. Naar det er saa, da forekommer det mig, at det havde været rettere, om han havde studt de Vanskeligheder tilside, som stillede sig op for ham, og med Rigsdagens Hjælp havde overvundet de Hindringer, som maaskee andetsteds skjule sig, og som ere mig ubekjendte, for at det kunde komme til at gjælde, som han selv anseer for at være det Rette i denne Henseende. Naar jeg har sagt dette, skal jeg paa ingen Maade nægte, at der i andre Retninger ogsaa i formel Henseende er gjort Fremskridt ved nærværende Lov, og navnlig i de Poster, som bleve nævnte af den ærede Finantsminister. Jeg vil med fuld Anerkjendelse udtale dette ved Siden af det tidligere yttrede Ønske om, at vi maatte komme — og netop nu da vi begynde en ny Tingenes Orden — til den af den gamle Rigsdag tilsigtede Form for Finantsloven, som endnu billiges og ansees for den rette af den ærede Finantsminister. For at gjøre mig selv det klart, hvormeg der mangler i Overskueligheden af Statens virkelige Indtægter og Udgifter, naar man har opstillet Finantsloven paa den Maade, som nu er skeet i dette Forslag, har jeg undersøgt og vil her tillade mig at nævne, hvilke Udgifter der skjule sig paa Indtægtsiden, og en Deel af de Indtægter, der skjule sig paa Udgiftssiden. I § 2 er Udgiften ved Domainerne opført med 449,220 Rd. 95 ø. I § 3 „Statsactiverne“ er der en Udgift af 69,620 Rd., i § 4 til Opkrævning af Bygningsafgiften en Udgift af 8,700 Rd., i § 5 under Stempel-papirsintraderne en Udgift af 21,500 Rd. og under Tolbasgifter og lignende Indtægter en Udgift af 682,497 Rd. I § 6 er Overskudet af Post- og Telegraphvæsenet opført med 151,879